

AVDELING FOR SYKEPLEIERUTDANNING

STUDIEPLAN

FOR

VIDEREUTDANNING I KREFTSYKEPLEIE 2015H

Studieplan godkjent av dekan februar 2015.

INNLEDNING

Videreutdanning i kreftsykepleie ble etablert høsten 1999 ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Studiet er organisert under Program for Videreutdanning ved Avdeling for Sykepleierutdanning, der deler av undervisningen vil foregå i samarbeid med øvrige videreutdanninger. Foreliggende studieplan er samordnet med "Rammeplan og forskrift for Videreutdanning i kreftsykepleie" fastsatt av Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet 17. november 1999, revidert 1. desember 2005.

Med et økende antall kreftpasienter både innenfor sykehus og i kommunehelsetjenesten, er det et behov for spesialutdannede sykepleiere.

I Nasjonal strategi for kreftområdet (St.meld. nr. 47: 2008-2009) blir det uttalt at det er en manglende spesialistkompetanse innenfor diagnostisering og kreftsykepleie for å møte de behov den økte kreftforekomsten gir. I omtalen av helsepersonell blir det vist til at sykepleieres oppgaver har endret seg som en følge av nye metoder både innen kirurgi, stråle- og cellegiftbehandling. I dette ligger det sykepleiefaglige utfordringer i oppfølging opp pasienten i en stadig mer krevende og komplisert behandlingssituasjon.

Det er i dag en intensjon at sykehusene skal legge til rette for at kreftpasienter i større grad kan få polikliniske behandlingstilbud og økt hjemme-tid, slik mange pasienter med kreft ønsker det. I kommunehelsetjenesten kan kreftsykepleiere ha en viktig funksjon i oppfølging og koordinering av tjenester rundt kreftpasienter (jfr. Samhandlingsreformen 2008-2009). Videreutdanning i kreftsykepleie har som mål å utvikle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse til å møte disse pasientene med kreft og deres pårørende. Kreftsykepleierens kompetanse har vist seg relevant også for andre pasientmålgrupper som kritisk og/eller kronisk syke. Eksempler er pasienter med immunsvekkelse og pasienter i livets slutfase.

Kreftsykepleierens ansvar og funksjon omfatter målrettede handlinger relatert til forebygging, behandling, lindring og rehabilitering av kreftpasienten. Kreftsykepleieren har også ansvar for undervisning, veiledning, fagutvikling, administrasjon og ledelse.

MÅLGRUPPE

Målgruppe for studiet er sykepleiere både innenfor spesialist- og kommunehelsetjenesten som ønsker å arbeide med pasienter med kreft i alle faser av sykdommen og deres pårørende.

OPPTAKSKRAV OG RANGERING

- Bachelorgrad i sykepleie og norsk autorisasjon som sykepleier.
- To års yrkespraksis som sykepleier tilsvarende 100 % stilling fram til studiestart.

Rangering av søkere skjer i henhold til Forskrift om opptak til studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

STUDIEPROGRAMMETS NIVÅ, VARIGHET OG OMFANG

I henhold til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for utdanning skal høyere utdanning foregå på tre nivå; bachelor, master og PhD (doktorgrad). Det finnes en rekke videreutdanninger i sykepleie av varierende omfang, og disse er per i dag ikke innpasset i gradssystemet. Den akademiske plassering for videreutdanningen i kreftsykepleie kan best beskrives som et nivå mellom bachelor og master, hvor noen tema vil ligge nært bachelornivå, og andre nært opp til, eller på masternivå.

Videreutdanning i kreftsykepleie er et deltids studium på 60 studiepoeng over fire semester. Som deltidsstudium vil samlet studieinnsats utgjøre ca. 1600 timer fordelt på to år (20 t per uke).

FORVENTET LÆRINGSUTBYTTE

Det er forventet at kandidaten etter avsluttet utdanning:

Kunnskaper

- Har inngående kunnskap om utredning, behandling, rehabilitering og palliasjon av kreftpasienter både innenfor spesialist-, og kommunehelsetjeneste
- Har inngående kunnskap om og forståelse for pasientens og pårørendes reaksjoner og opplevelser i ulike faser av sykdommen
- Har inngående kunnskaper og forståelse for tverrfaglig- og nettverksbasert arbeid
- Har bred kunnskap om relevant lovverk og sykepleiens etiske grunnlag
- Har grunnleggende kunnskap om vitenskapelig teori, metode og forskningsetikk

Ferdigheter

- Utøver kreftsykepleie med respekt for pasientens og pårørendes integritet, ressurser og opplevelser knyttet til det å få, leve med og eventuelt skulle dø av en kreftsykdom
- Anvender spesialistkunnskap i møte med pasient og pårørende under utredning, behandling, rehabilitering og palliasjon
- Gir situasjonstilpasset undervisning, informasjon og veiledning til pasienter, pårørende, studenter og medarbeidere
- Dokumenterer, evaluerer og kvalitetssikrer eget arbeid og bidrar til nytenkning og fagutvikling
- Utøver kunnskapsbasert praksis ved å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhenting av forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i gitte situasjoner

Generell kompetanse

- Reflekterer kritisk i valgsituasjoner og handler etisk og juridisk forsvarlig
- Evner å videreutvikle sin personlige og faglige kompetanse som kreftsykepleier
- Har utdypende ferdigheter i samhandling og samarbeid på tvers av faggrupper og nivå
- Anerkjenner betydningen av nytenkning innen eget fagområde

OPPBYGNING OG SAMMENSETNING

Innhold

Innhold i studieplanen tar utgangspunkt i Rammeplan for Videreutdanningen i kreftsykepleie (2005). Studieplanen er organisert i 6 emner. Hvert av emnene beskrives nærmere i egne punkt i studieplanen.

Innføring i forskningsmetoder	7,5st.	1. semester
Kreftsykepleie - medisinsk behandling – rehabilitering og palliasjon	16,5 stp.	1, 2 og 3. semester
Etikk og grunnlagstenkning - identitet, kropp og sårbarhet	7,5 stp.	2. semester
Perspektiver på kreftsykepleie og fagutvikling	12 stp.	3. og 4. semester
Kliniske studier 1 – stråle- og cytostatikabehandling	9 stp,	3. semester
Kliniske studier 2 – rehabilitering og palliasjon	7,5 stp.	4. semester

Organisering, oppbygging og progresjonskrav

Videreutdanning i kreftsykepleie er organisert som deltidsstudium over to år. Teoristudiene utgjør 16 uker fordelt på vår- og høstsemester gjennom to år. Tre av disse ukene er satt av til arbeid med fordypningsoppgaven i siste semester. Praksisstudiene utgjør 12 uker, der en uke er hospiteringspraksis i kommunehelsetjenesten i 1.studieår.

Eksamen i emne Innføring i forskningsmetoder, Kreftsykepleie - medisinsk behandling –rehabilitering og palliasjon, Etikk og grunnlagstenkning - identitet, kropp og sårbarhet, Kliniske studier 1 – stråle- og cytostatikabehandling, Kliniske studier 2 – rehabilitering og palliasjon må være bestått før studenten kan levere eksamen i emne Perspektiver på kreftsykepleie og fagutvikling. Studiet betraktes som gjennomført, når studenten har bestått alle eksamener og praksisperioder og har deltatt på obligatoriske deler av utdanningen. Som hovedregel gjelder at tilstedeværelse er obligatorisk på områder som er vesentlig for å oppnå nødvendig handlingskompetanse som spesialsykepleier, og hvor studenten ikke kan tilegne seg denne kunnskapen gjennom litteraturstudier.

STUDIEMODELLER

[Videreutdanning i kreftsykepleie](#)

PRAKSIS

Kliniske praksisstudier skal i følge nasjonal rammeplan utgjøre minimum 30 % av studietiden (12 uker). 90 % av praksistiden skal være knyttet til reelle pasientsituasjoner (ca. 11 uker). Den resterende delen av praksisstudiene kan eksempelvis foregå som hospiteringspraksis.

I de kliniske praksisstudiene på 12 uker, vil 11 av disse primært foregå som kliniske praksisstudier ved St. Olavs Hospital i Trondheim og Orkdal sykehus. Det blir gitt en mulighet til å søke om å ha 5 ukers praksis ved andre sykehus som kan legge til rette for å imøtekomme studiets forventede læringsutbytte. Den resterende uken er hospiteringspraksis i kommunehelsetjenesten/ kreftomsorg utenfor sykehus, som er lagt inn under emne Kreftsykepleie - medisinsk behandling –rehabilitering og palliasjon .

Videre skal studentene tilbringe minimum 50 prosent av praksistiden ved avdelinger som gir strålebehandling. Praksisstudiene må i tillegg omfatte praksis ved avdelinger som gir studentene mulighet til å administrere cytostatika og utvikle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innenfor øvrige emneområder i studieplanen.

Den enkelte student skal i kliniske praksisstudier ha en hovedansvarlig kontaktsykepleier/ praksisveileder. Studenten skal i sin sykehuspraksis utarbeide en egen praksisavtale som inkluderer egen plan for hvordan nå studiets forventede læringsutbytte. Veiledningens innhold bestemmes ut ifra aktuelle praksisavtale/plan.

Kliniske praksisstudier gjennomføres i henhold til gjeldende «Retningslinjer for gjennomføring og vurdering av praksisstudier ved de helse- og sosialfaglige utdanningene ved HiST» (Ikrafttredelse fra 1.1.2011).

Politiattest

*Utdanningen omfattes av § 6-1 første og annet ledd i forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr 15 om universiteter og høyskoler. Søkere som får tilsagn om plass og som **har merknad** på politiattesten som er relevant for opptak, må sende politiattesten til HiST innen tre uker fra mottatt tilsagn om studieplass.*

*Søkere som får tilsagn om plass og som **ikke har merknad** på politiattesten som er relevant for vedkommende utdanning, skal legge frem politiattest ved fastsatt utdanningsstart.*

Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder. Det er svært viktig at fristene overholdes.

Se hist.no/politiattest for ytterligere informasjon.

ARBEIDS-, LÆRINGS-, OG VURDERINGSFORMER

Arbeids-, lærings- og vurderingsformer i studiet er basert på forventet læringsutbytte innenfor de enkelte emnene. Studiet forutsetter stor grad av egenaktivitet og selvstendighet fra studenten når det gjelder initiativ og engasjement i de teoretiske og de kliniske praksisstudier.

Å utvikle forståelse for en kunnskapsbasert praksis der kreftsykepleieren kombinerer klinisk erfaring og ekspertise med best tilgjengelig kunnskap fra forskning, er sentralt i utvikling av funksjonsdyktighet i studiet. Integrasjon mellom teoretisk og praktisk kunnskap vektlegges og står sentralt i valg av læringsformer.

Arbeids- og læringsformer

I studiet vil det bli lagt til rette for arbeids- og læringsformer som:

Forelesninger-dialogpreget undervisning, seminarer og/eller studentundervisning, IKT – støttet læringsaktivitet, webinarer, rollespill, selvstudium/litteraturstudier, gruppearbeid og problembasert læring (PBL). Et av studiets emner (emne 3) er nettbasert.

Studentene vil gjennom studiet få ulike oppgaver knyttet til de ulike emner som til sammen gir en mulighet for læring og et bilde av studentens utvikling både individuelt og i gruppe (både i teoretiske og praktiske studier). Arbeid fra problembasert læring og gruppearbeid kan også inngå her.

Veiledning som læringsform er sentralt både i teoretiske og kliniske praksisstudier. Den enkelte basisgruppe i PBL-arbeid får tildelt en veileder. Studenten-individuelt eller i gruppe - får tilbud om veiledning og tilbakemelding (skriftlig eller muntlig) på oppgaver innenfor gitte rammer. Studenten får tilbud om veiledning knyttet til arbeidet med fordypningsoppgaven.

Studentens kontaktsykepleier/praksisveileder vil være en sentral samtalepartner og rollemodell i kliniske praksisstudier, og lærer til avtalte veiledningstidspunkt (individuelt eller gruppe evt. tilknyttet oppgaver).

Vurderingsformer

Studiet vil benytte forskjellige vurderingsformer i de ulike emnene, avhengig av forventet læringsutbytte, organisering, faglig innhold og pedagogiske metoder. Det gjelder alt fra obligatorisk nærvær, muntlige presentasjoner, skriftlige arbeidskrav og eksamener i gruppe og individuelt, hjemme og på skolen samt fordypningsoppgaven. Arbeidskravene blir beskrevet i et eget arbeidshefte og må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen. Oppgavetekst og tilbakemeldinger i forhold til arbeidskravene blir lagt ut på studiets læringsplattform.

Arbeidskravene blir vurdert til godkjent/ ikke godkjent med tilbakemelding til den enkelte student eller gruppe.

Obligatorisk tilstedeværelse gjelder for kliniske praksisstudier, ferdighetstrening og evt simulering. Kliniske praksisstudier er obligatoriske med et oppmøte på 30 timer i gjennomsnitt per uke. For at praksisperioden skal kunne godkjennes, må studenten være til stede i minimum 90 % av studietiden. Studenten har ansvar for å melde fravær til praksisstedet så snart som mulig. Fravær betraktes som fravær uansett om fraværet skyldes sykdom, permisjon eller annet. Fravær mellom 11 og 20 % må tas igjen etter avtale mellom praksissted og høgskole. Fravær over 20 % medfører at studenten må gjennomføre hele praksisstudiet på nytt.

Studieevaluering

Evaluering av studiet er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet. Studentene vil i løpet av studiet bli bedt om å avgi skriftlige evalueringer av form og innhold i studiet. Evalueringen fra studenter og studentoppgaver/eksamensbesvarelser i løpet av studiet kan i anonymisert form danne grunnlag for avdelingens FoU- virksomhet med det formål å videreutvikle innhold og arbeidsformer i studiet.

INNPASSING

Videreutdanning i kreftsykepleie har ikke en avklart plassering i gradssystemet. Studenter som ønsker å gå videre med mastergrad, kan søke om å få godkjent deler av videreutdanningen som en del av sin mastergrad.

KRAV OM SKIKKETHET OG AUTORISASJON

Det foreligger ikke formelle krav til skikkethet eller autorisasjon utover det som er beskrevet i punkt om opptakskrav.

TEKNISKE OG ANDRE FORUTSETNINGER

Det forventes at studenter ved videreutdanning i kreftsykepleie har tilgang på internett og har grunnleggende ferdigheter i bruk av dataverktøy. Elektronisk læringsplattform benyttes i kommunikasjon mellom høgskole og student i forbindelse med beskjeder og oppgaveinnlevering. Studenten får opprettet en egen e-postadresse som benyttes under studiet.

SENSORORDNING

Ved studiets skriftlige eksamener benyttes intern og ekstern sensor, eller kun intern sensor. Vurdering av kliniske praksisstudier følger høgskolens retningslinjer og foregår i samråd mellom praksisveileder, skolens praksisansvarlig og student.

INTERNASJONALISERING

Høgskolen har samarbeidsavtaler med universiteter og høgskoler om studentutveksling og FoU-virksomhet innen Norden og Europa. Dette inngår for tiden ikke som tilbud på Program for videreutdanning ved avdeling for sykepleierutdanning. Imidlertid kan det inngås avtaler om praksisperioder av lenger eller kortere varighet ved sykehus i utlandet. Dette vil avhenge av studentens progresjon i studiet og egnethet for øvrig. Avgjørelse treffes individuelt i samråd med fagansvarlig og ansvarlig for internasjonalisering ved ASP, HIST.

KVALIFIKASJON/VITNEMÅL

Videreutdanning i kreftsykepleie gir studenten kvalifikasjoner til å praktisere som kreftsykepleier. Høgskolen utsteder karakterutskrift etter gjennomført utdanning

VIDEREUTDANNING I KREFTSYKEPLEIE

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING					
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst	2016 Vår	2016 Høst	2017 Vår
HMPH4007 Innføring i forskningsmetoder	2015-10-15	7,5	7,5			
HVUT8032 Etikk og grunnlagstenkning – identitet, kropp og sårbarhet	2016-04-01	7,5		7,5		
HVUT8031 Kreftsykepleie-medisinsk behandling–rehabilitering og palliasjon	2016-10-21	16,5	5,5	5,5	5,5	
HVUT804P Kliniske praksisstudier 1 – stråle- og cytostatikabehandling		9			9	
HVUT8033 Perspektiver på kreftsykepleie og fagutvikling	2017-05-09	12			6	6
HVUT805P Kliniske praksisstudier 2–rehabilitering og palliasjon		7,5				7,5
Sum		60	13	13	20,5	13,5

HMPH4007 INNFORING I FORSKNINGSMETODER

Emnenavn (en)	Introduction to research methods
Emnenavn (nn)	
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Gøril Haugan
Forkunnskapskrav	Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	Undervisningen skal gi studentene en oversikt over ulike forskningsetiske forsvarlige tilnærminger i forskning, sammenhenger mellom teori, forskningsdesign og problemstilling og valg av metode. Det fokuseres på å innhente vitenskapelig litteratur og vurdere denne kritisk. Emnet skal gi studentene grunnlag for å forstå forskningsprosessen og kunne anvende forskningsbasert kunnskap i teori og praksis, kvalitative og kvantitative metoder og innføring i deskriptiv statistikk.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Etter avsluttet forskningsbasert kunnskap om emne skal studenten

- ha kunnskap om sentrale forskningsmetoder relevant for eget fagfelt
- kunne vise til særtrekk ved og forskjeller mellom kvalitative og kvantitative metoder

Ferdigheter

Etter avsluttet emne skal studenten kunne

- innhente og vurdere forskningsbasert kunnskap knyttet til eget fagområde
- gjøre rede for søkeprosess og valg av kilder, og kunne dokumentere kildebruk etter gjeldende regler for referansekritikk

Generell kompetanse

Etter avsluttet emne skal studenten kunne

- kritisk vurdere, drøfte og formidle forskningsbasert kunnskap i eget fagområde

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet er samlingsbasert. Det vil bli gitt introduksjonsforelesninger i de ulike tema. Studentene arbeider individuelt og i grupper med litteraturstudier og eksamensoppgave i og mellom samlingene.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Emnet undervises felles for masterstudiet og videreutdanning i psykisk helsearbeid, videreutdanning til helsesøster, jordmor, videreutdanning i anestesi-, barn-, akutt-, kardiologisk-, intensiv-, operasjons-, kreft- og avansert klinisk sykepleie.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Ingen obligatoriske arbeidskrav i dette emnet

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell	Torsdag, oktober 15, 2015	5 Uke(r)	A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Omfang 3000 ord. Oppgaveteksten utleveres	10.09.2015				
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	28.04.2016 Oppgaveteksten utleveres	24.03.2016				

LÆREMIDLER

Under revidering

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-26, godkjent av fung dekan Ingeborg Olaug Kamsvåg

HVUT8032 ETIKK OG GRUNNLAGSTENKNING – IDENTITET, KROPP OG SÅRBARHET

Emnenavn (en)	Ethics and basic principles – identity, body and vulnerability
Emnenavn (nn)	
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk

TEST DOCUMENT

Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Hans Hadders Førsteamanuensis Kirsti Torjuul
Forkunnskapskrav	Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til Studieprogrammet
Anbefalte forkunnskaper	Oppdaterte kunnskaper på bachelornivå
Emneinnhold	<ul style="list-style-type: none">• Palliativ omsorg – historisk bakgrunn, mål og verdigrunnlag• Hospicefilosofi og palliativ omsorg - grunnlagstenkning<ul style="list-style-type: none">o Personlig og kroppslig sårbarheto Sosial identitet – sosial død• Etske prinsipper i palliativ omsorg<ul style="list-style-type: none">o Etske prinsippero Ansvars- og omsorgsetikk• Ansvars- og omsorgsetikk• Etske dilemma/utfordringer i palliativ omsorg<ul style="list-style-type: none">o Tilbakeholde eller avslutte behandlingo Eutanasi og livshjelpo Palliativ sederingo Autonomi og informert samtykkeo Økonomi og prioriteringer• Håndtering av etiske dilemma / utfordringer<ul style="list-style-type: none">o Etske analyse- og beslutningsmodellero Interne og eksterne ressurser i avdelingen
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap</p> <ul style="list-style-type: none">• Har inngående kunnskap om palliativ sykepleie i et historisk perspektiv• Har inngående kunnskap om etiske utfordringer og grunnlagstenkning i palliativ sykepleie• Har inngående kunnskap om analyse- og håndtering av etiske utfordringer i palliativ sykepleie <p>Ferdigheter</p> <ul style="list-style-type: none">• Kan bidra til å identifisere, analysere og håndtere etiske utfordringer/dilemma i palliativ sykepleie• Anvender kunnskap om etikk og grunnlagstenkning i sykepleien til pasient og pårørende i palliativ fase• Anvender kunnskap om etikk og grunnlagstenkning til å argumentere for egne synspunkter og handlingsvalg i etiske vanskelige situasjoner

Generell kompetanse

- Er bevisst sitt faglige- og etiske ansvar i møte med pasient og pårørende i avslutningen av livet
- Anvender ferdigheter i kommunikasjon og samarbeid med pasient og pårørende i palliativ fase
- Er bevisst sitt faglig – etiske ansvar i samarbeid med andre yrkesgrupper og helseinstitusjoner i tilrettelegge palliativ omsorg

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger lagt ut på It`Learning, IKT – støttet læringsaktivitet, Webinarier, selvstudium/litteraturstudier, gruppearbeid og problembasert læring (PBL).

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Diskusjonsinnlegg på internett (elektronisk læringsplattform).	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell	Fredag, april 1, 2016	3 Dager	Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Eksamensoppgave publiseres torsdag 28. januar på elektronisk læringsplattform.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle midler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Innlevering fredag 27. mai.					

LÆREMIDLER

Ca. 550 sider pensum – under utarbeidelse

Andershed, B. and Werkander Harstæde, C (2007). Next of kin's feelings of guilt and shame in end-of-life care. *Contemporary Nurse* 27 (1), 61 – 71.

Hadders, H (2011). Negotiating leave-taking events in the palliative medicine unit. *Qualitative Health Research*, 21 (2), 223 - 232.

Hadders, H. (2007). Dealing with the dead patient at the intensive care unit. *Mortality*, 12 (3), 207-222.

Have, H. ten & Clark, D. (2002) (Eds.) *The ethics of palliative care: European perspectives*. Open University Press.

Helsedirektoratet (2009). Nasjonal veileder for beslutningsprosesser for begrensning av livsforlengende behandling hos alvorlig syke og døende. www.helsedir.no/publikasjoner/veiledere (40s).

Hockey, J. (2008). Personhood and identity in palliative care. In Payne, S., Seymour, J., & C. Ingleton (Eds.). *Palliative care nursing. Principles and evidence for practice* (pp. 347-361). Maidenhead: Open University Press.

Hviid-Jacobsen, M. (2009). "Den sociale død" – "det sosiales død" – De døendes ensomhed efter er kvart århundrede. *Omsorg*, (2), 41 – 45.

Kabel, A., & Roberts, D. (2003). Professionals' perceptions of maintaining personhood in hospice care. *International Journal of Palliative Nursing*, 9 (7), 283-289.

Lawler, J. (1991). *Behind the screens. Nursing, somology, and the problem of the body*. Ibourne: Churchill Livingstone. (ca 200 s.)

Lawton, J. (1998). Contemporary hospice care: the sequestration of the unbounded body and dirty dying'. *Sociology of Health & Illness*, 20 (2), 121-143.

Masson, J.D. (2002). Non-professional perception of 'good death': a study of the views of hospice care patients and relatives of deceased hospice care patients. *Mortality*, (7), 191 – 209.

Martinsen, K. (2012). *Løgstrup og sykepleien*. Akribe. (ca.150s)

Materstvedt, LJ, Førde, R., Kaasa, S. and Borchgrevink, PC (2007). Eutanasi. In Kaasa, S. (Ed.). *Palliasjon. Nordisk lærebok [Nordic textbook of palliation]* (pp. 153 – 177) Oslo, Norway: Gyldendal Akademisk.

Materstvedt, LJ, Bosshard, G. (2009) Deep and continuous palliative sedation (terminal sedation): clinical-ethical and philosophical aspects. *The Lancet Oncology*, 10 (6), 622-627.

McNamara, B. (2001). *Fragile lives. Death, dying and care*. Buckingham: Open University Press. (143 s.)

Strømskag, K. E. (2012). *Og nå skal jeg dø: hospicebevegelsen og palliasjonens historie I Norge*. Oslo: Pax. (395s)

Ternstedt, B-M., Österlind, J., Henoch, I. and Andershed, B. (2012). De 6 S:n. Em modell för ersoncentrerad palliative vård. Lund: Studentlitteratur. (Valda deler)

Öhlén, J. (2007). Palliative care and vulnerability of self. Contemporary Nurse 27 (1), 47-48.

Öhlén, J. (1998). Lindra lidande. Omsorg, (4), 52 – 57.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

HVUT8031 KREFTSYKEPLEIE-MEDISINSK BEHANDLING–REHABILITERING OG PALLIASJON

Emnenavn (en)	Cancer nursing – medical treatment – rehabilitation and palliation
Emnenavn (nn)	
Omfang	16,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Høgskolelektor Bente Paulsen Førstelektor Astrid Bjørnerheim Hynne
Forkunnskapskrav	Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet
Anbefalte forkunnskaper	Oppdaterte kunnskaper på bachelornivå
Emneinnhold	Del A: Kreftsykepleie-tenkning og psykososiale emner: <ul style="list-style-type: none"> • sykepleiefunksjonen: terapeutiske, administrative, pedagogiske og fagutviklende • etiske problemstillinger knyttet til kreft • omsorgstenkning som relasjon - moral og praktisk handling • kommunikasjon og samhandling – relasjonskunnskap og flerkulturelt perspektiv • kreftsykepleierollen

TEST DOCUMENT

- krise- stress og mestringsteori
- tap-sorg og eksistensielle spørsmål

Del B: Pasienter med kreft:

- å få diagnosen kreft – ulike faser av sykdommen -opplevelsesdimensjonen
- aldersperspektivet og roller i livet

Del C: Kreftsykdommer og behandlingsformer:

- onkologi og tumorbiologi
- de ulike kreftformer med årsak, diagnostikk og utredning
- barns- og ungdoms spesielle behov
- akutte situasjoner
- kirurgisk behandling av kreft
- kjemoterapi: celle- og tumorbiologi, farmakologi og administrering av cytostatika
- strålebehandling: strålefysikk, biologi og strålevirkning
- hormonbehandling
- palliasjon
- sykepleie ved ulike behandlingsformer
- kreftsykepleiers rolle i forebyggingsarbeid

Del D: Følger av sykdom og behandling – rehabilitering:

- seksualitet og kroppsopfatning
- supplerende og alternativ behandling
- nedsatt immunforsvar – mikrobiologi og hygiene
- mentale endringer – utmatting/ fatigue
- ernæring og ernæringsfysiologi
- livskvalitet og rehabilitering

Del E: Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt:

- smerte- og symptomlindring – symptomlindring ved nært forestående død
- å dø i institusjon og hjemme

Del F: Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid

- tverrfaglighet – flerfaglighet – nettverk rundt pasient og pårørende
- pårørendes opplevelser, behov og rettigheter gjennom hele sykdomsforløpet
- barn og ungdom som pårørende

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

- Har inngående kunnskap om kreftsykepleiers ansvars- og funksjonsområde, og hvordan det danner grunnlag for utvikling av praksis som fag og

TEST DOCUMENT

yrkesutøvelse

- Har inngående kunnskap om og forståelse for opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos pasienter og pårørende knyttet til det å få, leve med og bli behandlet for, og eventuelt dø av kreft ut fra et alders- og rolleperspektiv
- Har bred kunnskap om flerkulturelle perspektiv
- Har inngående kunnskap om kommunikasjon og samhandling med mennesker som er alvorlig syke, døende og deres pårørende - og deres behov i ulike faser av sykdommen
- Har inngående kunnskap om og redskap til å analysere egne reaksjoner i møte med mennesker i sorg og krise
- Har inngående kunnskap om ulike kreftsykdommer, behandlingsformer, palliasjon, rehabilitering, forebygging og behandling av bivirkninger som behandling og sykdom forårsaker
- Har inngående kunnskap om etiske problemstillinger relatert til pasientmålgruppe
- Har inngående kunnskap om tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid

Ferdigheter

- Analyserer og vurderer faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets teori- og verdigrunnlag og arbeider selvstendig med praktisk og teoretisk problem-løsning med utgangspunkt i kunnskapen fra emneinnhold i del A, B, C, D, E og F
- Analyserer relevante kliniske problemstillinger og gir kunnskaps- og forskningsbaserte begrunnelser for foreslåtte tiltak

Generell kompetanse

- Ser sammenhengen mellom helse- miljø og sykdom og tar konsekvensen av dette i sin yrkesutøvelse
- Er bevisst viktigheten av å handle i samsvar med sitt sykepleiefaglige og etiske ansvar
- Kan samarbeide med andre yrkesgrupper for å gi best mulig behandling
- Tar medansvar for et trygt miljø for pasient, pårørende og medarbeidere - og bidrar til verdighet ved avslutning på livet

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Det vil bli gitt introduksjonsforelesninger og lagt til rette PBL-arbeid/gruppearbeid på ulike tema. Mellom samlingene forventes det at studentene arbeider individuelt - eventuelt i grupper med litteraturstudier og skriftlige arbeid. Undervisningsmaterialet vil så langt som mulig bli lagt ut på elektronisk læringsplattform i etterkant av undervisningen.

I løpet av 1. eller 2.semester skal den enkelte gjennomføre en uke hospiteringspraksis i kommunehelsetjenesten/kreftomsorg utenfor sykehus for å få et innblikk i kreftsykepleierens rolle. Den enkelte student gjør selv avtale om praksissted og tidspunkt. Hospiteringspraksis skal godkjennes av fagansvarlige ved studiet.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Litteratur som er oppført under emnet Kreftsykepleie - medisinsk behandling - rehabilitering og palliasjon er relevant både for emne Kliniske studier 1- stråle - og cytostatikabehandling og Kliniske studier 2 - rehabilitering og palliasjon der forventet læringsutbytte i forhold til ferdigheter i emnet Kreftsykepleie - medisinsk behandling - rehabilitering og palliasjon er oppført.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Tester	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Cytostatika- og stråletest		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet			
Kommentar til arbeidskrav:			

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell	Fredag, oktober 21, 2016	5 Dager	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Eksamen publiseres på elektronisk læringsplattform mandag 17. oktober kl 09. Innlevering fredag 21. oktober kl 12.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle midler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen: Innlevering 16. desember 2016.					

LÆREMIDLER

Det kan bli aktuelt å tilføye fag- eller forskningsartikler undervegs i studiet.

A: Kreftsykepleie-tenkning og psykososiale emner

Kirkevold, M. (1996): Vitenskap for praksis. Ad Notam, ss.48-101. Oslo: Gyldendal. (53s)

Reitan, A. M. (2010): Kreftsykepleie. I: Reitan A.M. og Schjølberg T.K. (red): Kreftsykepleie. Pasient – utfordring – handling. 3. utg
Oslo: Akribe Forlag. ss. 21-32 (12s)

Hynne, A. Bjørnerheim, Kvangarsnes, M. (2012): Å vere kreftsjukepleiar i kommunehelsetenesta – ein intervjustudie om funksjonar og yrkesrolle. Vård i Norden, vol.33 (1):27-31 (5s)

Fjelland, R., Gjengedal, E. (1995): Vitenskap på egne premisser. Vitenskapsteori og etikk på egne premisser. 2.utg. Nytt opplag 2012. Oslo: adNotam Gyldendal. (også som e-bok) Kap.8. ss.156-173 (17s)

Røkenes, O. H., Hanssen, P. H. (2012): Bære eller briste. Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker. 3.utgave. Bergen: Fagbokforlaget ss.9-99, 153-209 (146s)

Ekeland, T-J. (2007): Kommunikasjon som helseressurs. I: T-J.Ekeland, K. Heggen (red) : Meistring og myndiggjering-reform eller retorikk? Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.29-53 (24s)

Hanssen, I. (2013): Kommunikasjon på tvers av kulturer. Kreftsykepleie nr.1:10-15 (15s)
Kjær, T. Andersen (2012): Løgstrup og samtalens kunst i sygeplejen. I: Martinsen, K.: Løgstrup og sykepleien. Akribe forlag, ss.152-188 (36s)

Martinsen, K. (2000): Øyet og kallet. Bergen: Fagbokforlaget. ss.9-42 (34s)

Reitan, A.M. (2010). Kriser og meistring. I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg: Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling 3. utg. Oslo: Akribe Forlag. ss 72-99. (28s)

Havik, O. E. (1989): En generell modell for psykologiske reaksjoner ved somatisk sykdom. I: Nordisk Psykologi: 41 (3). ss. 161-176 (14s)

Sæteren, B. (2010): Åndelig og eksistensiell omsorg. I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg: Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling 3. utg. Oslo: Akribe Forlag. ss 304-316. (12s)

Sæteren, B. (2010): Sorg og sorgarbeid. I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg: Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling 3. utg. Oslo: Akribe Forlag. ss 257-267 (10s) sum: 406

B: Pasienter med kreft

Sommerschild, H. (1998): Meistring som styrende begrep. I: B. Gjærum, B. Grøholt og H. Sommerschild (red): Meistring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre. Tano Aschehoug, Aurskog. Side: 21-59 (38s)

Loge, J. H. m.fl.(2007): Den palliative konsultasjon. I: Kaasa, S. (red.) Palliasjon: Nordisk Lærebok 2. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 63 – 73. (10s)

Davidsen-Nielsen, M. (1997): Blant løver. Å leve med en livstruende sykdom.
Aurskog: Tano Aschehoug, ss. 27-101. (74s)

Ribu, L.(2010) Livskvalitet. I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg: Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3 utg. Oslo: Akribe Forlag. ss 48 -59. (11s)

Reinfjell, T., Diseth, T.H., Vikan, A. (2007): Barn og kreft: Barns tilpasning til og forståelse av alvorlig sykdom. Tidsskrift for norsk psykologiforening
(44):724-734 (10s)
Sum: 143s

C: Kreftsykdommer og behandlingsformer

Tretli, S. (2012) Forekomst av kreft I: Kåresen, R. & Wist, E. Kreftsykdommer.
En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo:Gyldendal Akademisk.
ss. 33-41 (9s)

Tretli, S. (2012) Risikofaktorer og forebygging I: Kåresen, R. & Wist, E. Kreftsykdommer.
En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo:Gyldendal Akademisk.
ss. 42-49 (8s)

Rune Blomhoff (2012) Kosthold og forebygging av kreft (2012) I: Kåresen, R. & Wist, E.
Kreftsykdommer.En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo:Gyldendal Akademisk. ss. 145-153 (9s)

Schjølberg, T. Kr. (2010): Forebygging av kreft. I: Reitan, A. M. og T. K. Schjølberg (red):
Kreftsykepleie. Pasient-Utfordring-Handling 3.utg. Oslo: Akribe
Forlag ss.35 – 46. (12s)

Gøtzsche PC, Nielsen M. (2013) Screening for breast cancer with mammography.
Cochrane Database of Systematic Reviews
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/14651858.CD001877.pub5/abstra...> (1s)

Kåresen, R. & Wist, E. (2012): Kreftsykdommer. En basisbok for helsepersonell. 4 utg.
Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 50-87,126-129, 181-426 (285s)

Langberg, C.W. (2012) Strålebehandling I: Kåresen, R. og Wist, E. Kreftsykdommer: En
basisbok for helsepersonell. 4.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.
ss. 88-96. (9s)

Jetne, V. (2010): Strålebehandling. I: Reitan, A.M.. og Schjølberg, T.K.(red)
Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss. 408-427. (20s)

Lund, J.Å. Kaasa, S. (2007) Palliativ strålebehandling I: Kaasa, S. (red.) Palliasjon: Nordisk
Lærebok. 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.423-433. (11s)

Siggerud, M.Å. (2010): Utfordringer ved strålebehandling. I: Reitan, A.M.. og Schjølberg, T.K.(red) Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss.150-159. (10s)

Dahl, O. m.fl. (Red) (2009): Medikamentell kreftbehandling. Cytostatikaboken 7.utg. Farmakologisk institutt, Oslo. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 37 og 38 (ca. 100s)
Nettadresse: http://cytostatikaboken.moses.no/index.php?seks_id=8073&path=7958|7961|7971&element=Subsek3&a=2

Slørdal, L. Bremnes R.M. (2012) Cytostatika I: Kåresen, R. & Wist, E. Kreftsykdommer. En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo:Gyldendal Akademisk. ss. 97-107 (11s)

Varre, P. (2010.): Utfordringer ved kjemoterapi. I: Reitan, A.M. og Schjølberg, T.K.(red) Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3utg. Oslo: Akribe Forlag. ss161-172 (12s)

Bjørge, S. (2010): Kvalme og kvalmebehandling. I: Reitan, A. M. og Schjølberg, T.K. (red) Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3utg. Oslo: Akribe Forlag ss.186-193 (8s)

Wist, E. (2012) Onkologiske akutttilstander I: Kåresen, R. & Wist, E. Kreftsykdommer. En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo:Gyldendal Akademisk. ss.108-112 (5 s)

Kaasa, S., Brenne, E. (2007): Medullakompresjon. I: Kaasa, S. (red): Palliasjon. Nordisk Lærebok. 2.utg. Gyldendal Akademisk. ss 435- 442 (8s)

Aamodt, I.M.T. (2010): Sykepleieutfordringer ved akutttilstander hos kreftpasienter. I: Reitan, A.M.. og Schjølberg, T.K.(red) Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3utg. Oslo: Akribe Forlag ss.663-670 (8 s)

Vik, H.B. (2010): Sykepleieutfordringer ved kreft i bloddannende organ og lymfatisk vev. I: Reitan, A.M. og Schjølberg, T.K. (red) Kreftsykepleie: Pasient – utfordring – handling. 3utg. Oslo: Akribe Forlag ss.592-599 (8s)

Egeland, S.E. (2010): Sykepleieutfordringer hos barn med kreft. I: Reitan, A.M., Schjølberg, T.K. (red): Kreftsykepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3 utg. Oslo: Akribe Forlag ss. 692-705 (14s)
sum:706 s

D: Følger av sykdom og behandling-rehabilitering

Lydersen, I. (2010): Sykepleieutfordringer ved kreft i øre-nese-hals-regionen. I: Reitan, A.M., Schjølberg, T.K. (red): Kreftsykepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3 utg. Oslo: Akribe Forlag ss.498-503. (6s)

Gjertsen, T. (2010): Sykepleieutfordringer ved brystkreft. I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg (red): Kreftsykepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss.440-447. (7s)

Sandring, H.O.H.(2010.) Sykepleieutfordringer ved kreft i sentralnervesystemet. I: Reitan A. M. og Skjølberg T.K. (red.) Kreftsyekepleie: Pasient – utfordring – handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss 648-655. (8s)

Hammer, K. (2010): Sykepleieutfordringer ved kreft i mannlige kjønnsorganer. I: A. M. Reitan og T. K. Schjølberg (red): Kreftsyekepleie. Pasient-Utfordring-Handling 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss.518-526. (9s)

Jacobsen, A.M.L. (2010): Sykepleieutfordringer ved kreft i kvinnelige kjønnsorganer. I: A.M. Reitan og T. K. Schjølberg (red): Kreftsyekepleie. Pasient-Utfordring-Handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag. ss.542-550 (9s)

Hoel, M.B. og Lynes, I.K. (2010): Sykepleieutfordringer ved lungekreft. I: Reitan, A.M., Schjølberg, T. K. (red): Kreftsyekepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3 utg. Oslo: Akribe Forlag ss.455-463. (9s)

Schjølberg, T. Kr. (2010):"Endret kroppsbilde" I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg (red): Kreftsyekepleie. Pasient-Utfordring-Handling. 3.utg. Oslo: Akribe forlag.ss.131-140. (10s)

Borg, T. (2010): Seksualitet. I: Reitan, A.M. og Schjølberg, T.K. (red): Kreftsyekepleie: Pasient-Utfordring-Handling.3.utg. Oslo: Akribe Forlag ss.121-130 (10s)

Schjølberg, T. Kr. (2010): Fatigue" I: A. M. Reitan og T. Kr. Schjølberg (red): Kreftsyekepleie.Pasient-Utfordring-Handling. 3.utg. Oslo: Akribe forlag. ss.174-184. (11s)

Fürst, C.J., Starlander, J. (2007): Pustebesvær. I:Kaasa, S.: Palliasjon. Nordisk Lærebok 2.utg. Oslo:Gyldendal Akademisk. ss.509-515. (9s)

Helbostad, J.L., Paltiel, H., Frantzen, T.L. (2007): Fysioterapi. I:Kaasa, S.(red): Palliasjon. Nordisk Lærebok. 2.utg. Gyldendal Akademisk. ss. 629-649. (20s)

Thoresen, L., Nordøy, T. (2007): Anoreksi og kakeksi hos kreftpasienter. I:Kaasa, S. (red): Palliasjon. Nordisk Lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk ss.517 -530. (14s)

Thorsrud, H., Blomhoff, R. (2012) : Ernæringsbehandling av kreftpasienter. I: Kåresen, R. Wist, E.(red): Kreftsyekepleie. En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 154 - 163 (10s)

Bye, A. (2010): Ernærings. I: Reitan, A.M., Schjølberg, T.K. (red): Kreftsyekepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3 utg. Oslo: Akribe Forlag. ss. 214-233 (20s)

Graubæk, A.M. (2000): Madens symbolske betydning-når kreftpasienten har mistet appetitten. Klinisk Sygepleje (2). ss 67-74. (8s)

Reid, J. et al. (2009): Fighting over food: Patient and family understanding of cancer cachexia. I: Oncology Nursing Forum Vol. 36, (4) ss.439-444. (6s)

Porter, S., Millar, C., Reid, J. (2012) Cancer Cachexia Care. Cancer Nursing 35 (6) ss E30-38 (9s)

Stenling, E.M., Nordtvedt, M.W.(2011) Effekt av ernæringsveiledning til pasienter med kreft. Sykepleien forskning nr 3 ss: 222-228 (7s)

Risberg, T., Nilsen, O.G., Wist, E. (2007): Alternativ og komplementær behandling. I: Kaasa, S. Palliasjon: Nordisk Lærebok 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 179 – 193. (14s)

Gudbergsson, S.B. (2010): Rehabilitering av pasienter med kreft. I: Reitan, A.M. og Schjøberg, T.K. (red): Kreftsyrkepleie: Pasient-Utfordring-Handling. 3.utg. Oslo: Akribe Forlag ss. 317-329 (13s)
Faanes, E Nestande, K.F. Thune, E.(2012) Rehabilitering av kreftpasienter I: Kåresen,R. Wist, E. Kreftsyrkdommer: En basisbok for helsepersonell. 4.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 88-96. (9s)

Thorsen, L. (2009): Fysisk aktivitet og røyking I: Fosså S.D., Loge, J.H., Dahl, A.A.(red.) Kreftoverlevende: Ny kunnskap og nye muligheter i et langtidsperspektiv. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 189-201 (13s)

Fosså, S.D.(2009): Medisinske problemer hos kreftoverlevende. I: Fosså S.D., Loge, J.H., Dahl, A.A. Kreftoverlevende: Ny kunnskap og nye muligheter i et langtidsperspektiv. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 58 – 76. (18s)

Kiserud, C.E. Fosså, S.D. Dahl, A.A. Loge, J.H. (2012) Seneffekter etter kreftbehandling. I: Kåresen, R. & Wist, E. Kreftsyrkdommer. En basisbok for helsepersonell. 4 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 130 - 144 (15s)
Sum:264

E: Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

Bjørge, S. (2010): Smerte og smertebehandling. I: Reitan A.M. og Skjøberg T.K. (red.). Kreftsyrkepleie: Pasient – utfordring – handling. Oslo: Akribe Forlag. ss.194-213. (17s)

Kaasa, S. (2007): Smertebehandling. I: Kaasa S.(red.) Palliasjon: Nordisk Lærebok Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 261-269. (9s)

Kaasa, S., Borchgrevink, P.C.(2007): Hva er smerte? Et klinisk perspektiv. I: Kaasa, S.(red) Palliasjon: Nordisk Lærebok.. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.271-283 (13s)

Kaasa, S. (2007): Smertediagnostikk. I: Kaasa, S.(red) Palliasjon: Nordisk Lærebok. Oslo Gyldendal Akademisk. ss.285-310. (26s)

Rosland, J.H., Tjølsen, A. (2007): Patofysiologiske mekanismer ved kreftrelaterte smerter.

I: Kaasa, S (red.) Palliasjon: Nordisk Lærebok.

Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.311-326 (15s)

Dale, O. (2007): Medikamentell behandling av gamle mennesker. I: Kaasa, S.(red):

Palliasjon. Nordisk lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk.

ss.351-360. (10s)

Ottesen, S., Paulsen, Ø. (2007): Forstoppelse. I: Kaasa, S.(red): Palliasjon.

Nordisk Lærebok. 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 487-495.(9s)

Jordhøy, M.S. og Aass, N.(2007) Kvalme og oppkast. I:Kaasa, S.(red) Palliasjon: Nordisk

Lærebok.2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.471 – 486. (16s)

Klepstad, P., Kaasa, S. (2007): Opioider. I:Kaasa, S.(red.): Palliasjon: Nordisk Lærebok.

Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 361-374. (14s)

Bell, R.F., Sjøgren, P. (2007): Non-opioide og adjuvante analgetika. I: Kaasa, S. (red):

Palliasjon: Nordisk Lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk

ss.375-394. (20s)

Borchgrevink, P.C, Kongsgaard U.E. (2007): Smertebehandling via intratekal- eller

epidural kateter og med nerveblokkade. I: Kaasa S.(red): Palliasjon: Nordisk Lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 395-405. (10s)

Rosèn, G., Stiles, T.C. (2007): Smertebehandling og psykologi. I: Kaasa, S.(red): Palliasjon:

Nordisk Lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.407-420. (14s)

Torvik, K. Skauge, M. Rustøen, T.(2008) Smertekartlegging. I: Rustøen, T og Wahl,

A.K.(red). Ulike tekster om smerte: Fra nocisepsjon til livskvalitet. Oslo: Gyldendal akademisk. ss.51-66. (16s)

Rustøen, T., Torvik, K., Valeberg, B., Utne, I., Stubhaug, A.(2008). Kreft og smerter

I: Rustøen, T og Wahl, A.K.(red) Ulike tekster om smerte: Fra nocisepsjon til livskvalitet. Oslo: Gyldendal akademisk ss.255-267 (13s)

Valeberg, B.T., Wahl, A.K. (2008) Smerte og mestrings. I: Rustøen, T og Wahl, A.K.(red)

Ulike tekster om smerte: Fra nocisepsjon til livskvalitet. Oslo: Gyldendal akademisk ss.308-320. (13s)

Utne, I. Rustøen T. (2008). Smerter og håp- ved kreftrelaterte smerter. I: Rustøen, T og

Wahl, A.K.(red). Ulike tekster om smerte: Fra nocisepsjon til livskvalitet. Oslo: Gyldendal akademisk. ss.325-337. (13s)

McCaffery, M., Beebe, A. (1996): Smerter. Lærebok for helsepersonell. Oslo: Ad Notam

Gyldendal. ss. 134-178. (44s)

Busch, C.J., Hirsch, A.(2007): Eksistensiell og åndelig omsorg. I: Kaasa, S.(red.) Palliasjon:

Nordisk Lærebok. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.115 – 141 (26s)

Volker, L. Deborah (2003): Assisted Dying and End-of-Life Symptoms Management. Cancer Nursing, vol.26 (5); 392-399 (7s)

Grov, E. K., Eklung, M. Lyngås (2008): Reactions of primary caregivers of frail older people with cancer in the palliative phase living at home. Journal of Advanced Nursing 63(6):575-585 (9s)

Charalambous, A., Papastavrou (2009): Problems arising when caring for a dying patient with cancer: reflections on a critical incident. Intern. Journal of Palliative Nursing, vol.15 (4): 198-202 (5s)

Rønning, M., Strand, E., Hjermestad, M. J. (2007): Palliativ behandling utenfor sykehus – hjemmesykepleien. I: Kaasa, S. Palliasjon: Nordisk Lærebok.2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.213 - 228 (15s)

Sum: 334s

F: Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid

Faksvåg Haugen, D. m.fl. (2007): Organisering av palliative tilbud. S. Kaasa (red): Palliasjon. Nordisk Lærebok.2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.197-212 (16s)

Eilertsen, M-E.B., Reinfjell, T., Vik, T. (2004): Value of professional collaboration in the care of children with cancer and their families. European Journal of Cancer Care, (13); 349-55 (6s)

Grov, E.K. (2010): Pårørende. I: Reitan, A. M. og T. Kr. Schjølberg (red): Kreftsykepleie. Pasient-Utfordring-Handling 3.utg. Oslo:Akrise.ss.269-280. (12s)

Schjødt, B. m.fl. (2007): Familien. I: S. Kaasa (red): Palliasjon. Nordisk Lærebok.2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss.89-114 (26s)

Kirkevold, M. (2001): Familiens plass i sykepleiefaget. I: Kirkevold, M. og K. Strømsnes Ekern (red). Familien i sykepleiefaget. Oslo: Gyldendal Akademisk.ss.45-61 (17s)

Ekern, K.Strømsnes (2001): Teoretiske perspektiver på familier i møte med sykdom og lidelse. I: Kirkevold, M. og K. Strømsnes Ekern (red). Familien i sykepleiefaget. Oslo: Gyldendal Akademisk.ss.193-229 (36s)

Hynne, A. Bjørnerheim (2001): Pårørende som deltakar eller tilskodar i terminalomsorga? Vård i Norden nr.1:4-8 (5s)

Royak-Schaler, R. et. Al. (2006): Family Perspectives on Communication With Healthcare Providers During End-of-Life Cancer Care. Oncology Nursing forum, vol.33, no.4:753-760 (7s)

Rivera, H. (2009): Depressions Symptoms in Cancer Caregivers. Clinical Journal of Oncology Nursing, vol.13, no.2:195-201 (6s)

Guttvik, F. Kaasa, S. (2007): "Økonomiske støtteordninger ved alvorlig sykdom" I Kaasa, S.(red.) Palliasjon: Nordisk lærebok. 2.utg. Oslo:Gyldendal Akademisk. ss. 241-258 (18s)

Kringlebotten, B. Stoermann-Næss, E. (2012) Kreftpasientere sosiale rettigheter I: Kåresen, R. og Wist, E. Kreftsykdommer: En basisbok for helsepersonell. 4.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. ss. 443-452 (10s)
Sum: 159s

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

HVUT804P KLINISKE PRAKSISSTUDIER 1 – STRÅLE- OG CYTOSTATIKABEHANDLING

Emnenavn (en)	Clinical placements 1 – radiotherapy and chemotherapy
Emnenavn (nn)	
Omfang	9 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Høgskolelektor Bente Paulsen Førstelektor Astrid Bjørnerheim Hynne
Forkunnskapskrav	Kunnskaper på bachelornivå, godkjent oppgave/arbeidskrav 1
Anbefalte forkunnskaper	Oppdaterte kunnskaper på bachelornivå
Emneinnhold	De kliniske praksisstudiene gir studenten mulighet til å oppøve ansvarlighet i reelle pasientsituasjoner. Studenten skal få innsikt og erfaring i praktisk yrkesutøvelse og se denne i lys av kunnskap under de teoretiske studiene. Ett hovedfokus i dette emnet er fagutøvelse i kreftsykepleie innrettet mot cytostatika- og strålebehandling. Sentralt i fagutøvelsen står studentens evne til å vurdere konsekvenser av ulike behandlingsalternativer, bygge

TEST DOCUMENT

relasjoner og evne til å analysere og reflektere over egen fagutøvelse og yrkesrolle. I dette emnet skal studenten utvikle handlingskompetanse i lys av det teoretiske grunnlaget som er gitt i emne HVUT8031, HVUT8032 og HVUT8033.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

- Har inngående kunnskaper om kreftsykepleie som arbeidsfelt
- Anvender kunnskap om kreftsykepleiers rolle og funksjon herunder den forebyggende, behandlende, lindrende, rehabiliterende og undervisende funksjon
- Anvender kunnskap om kreftsykdom, utredning, diagnostisering, behandling, palliasjon, rehabilitering og oppfølging av pasienter i ulike faser av sykdommen
- Anvender kunnskap om hvordan kreftsykdommen påvirker pasienten fysisk, psykisk, sosialt og åndelig eksistensielt

Ferdigheter

- Har handlingskompetanse innenfor kreftsykepleiers ansvarsområde
- Kan gjennom sine kunnskaper og holdninger bidra til å forebygge, identifisere og analysere etiske og juridiske problemstillinger
- Kan samtale med pasienter og pårørende i kritiske og sårbare situasjoner og møter den enkelte med tilpasset kommunikasjon
- Kan analysere og vurdere potensielle og reelle symptomer, problemer hos pasient og pårørende og deltar aktivt i løsningen av pasientens problemer med utgangspunkt i aktuell fagkunnskap
- Kan informere pasient og pårørende om ulike undersøkelsesmetoder
- Bidrar med undervisning og informasjon til pasienter før, under og etter strålebehandling
- Kan kartlegge og vurdere akutte/kroniske strålereaksjoner og iverksette forebyggende og lindrende tiltak
- Bidrar med undervisning og informasjon til pasienter før, under og etter behandling med cytostatika og/eller monoklonale antistoffer
- Kan tilberede/administrere cytostatika ut fra oppsatt skjema og håndtere cytostatika avfall på en forskriftmessig måte
- Har videreutviklet kunnskap om rehabilitering under og etter behandling
- Kan gjenkjenne det kliniske bildet på akutsituasjoner og gjenkjenner tegn på infeksjon og iverksette nødvendige tiltak samt informere pasient og pårørende
- Kan kartlegge og vurdere kreftpasientens ernæringsstilstand og foreslå ernæringsplan ut fra beregnet ernæringsbehov
- Kan delta i og legge til rette for tverrfaglig / tverretattlig samarbeid i oppfølging av pasienter med kreft i hjemmet
- Kan informere kreftpasienten og pårørende om rettigheter de har i forhold til helse og omsorgstilbud

Generell kompetanse

- Har medansvar for å skape et miljø som er preget av åpenhet, der problemer som er knyttet til diagnosen kreft, naturlig kan tas opp
- Kan anvende kunnskap om egne og medarbeideres reaksjoner i møtet med alvorlig syke og ta initiativ til refleksjon og veiledning
- Ser sammenheng mellom helse- miljø og sykdom og tar konsekvensen av dette i sin yrkesutøvelse
- Møter pasienten med et rolig og tillitsvekkende nærvær slik at pasient og pårørende opplever verdighet i situasjonen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformene i emnet veksler mellom utøvende klinisk arbeid med reelle pasienter i 6 uker under veiledning, og selvstendig litteraturstudie og obligatorisk arbeidskrav. Studenten formulerer i starten på praksisperioden en egen praksisavtale/plan for egen læring med utgangspunkt i studieplanens læringsutbytteformuleringer som skal godkjennes av kontaktsykepleier og lærer.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

På grunn av tilgang på praksisplasser vil det variere om studenten får emne HVUT804P eller HVUT805P som sin første praksis. Videre vil det ved ett praksissted (øre-nese-hals v/St.Olavs hospital) være manglende mulighet for å imøtekomme forventet læringsutbytte innen cytostatikahåndtering, og disse studentene få dette område dekket på andre måter. De studentene som ikke har fått muligheter til læresituasjoner i forhold til obligatorisk arbeidskrav, kan gjennomføre dette arbeidskravet i emne HVUT805P.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Oppgave Smertekartlegging eller ernæringskartlegging (oppgave 4 i eget arbeidshefte).	
Praksis	Obligatorisk tilstedeværelse	
Kommentar til arbeidskrav:	Kliniske studier har krav om obligatorisk tilstedeværelse. Den obligatoriske tilstedeværelsen må være oppfylt for å få godkjent praksis og eksamen.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier				Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Det skal gjennomføres en midt- og sluttvurdering i praksisperioden (egne skjema i eget arbeidshefte). Dette ivaretar intensjonen om både formativ (underveis) vurdering og summativ vurdering (sluttvurdering/eksamen). For å få karakteren bestått for praksisperioden må arbeidskravet være vurdert til godkjent.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle midler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN						

LÆREMIDLER

Pensum er beskrevet under emne HVUT8031, HVUT8032 og HVUT8033.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

HVUT8033 PERSPEKTIVER PÅ KREFTSYKEPLEIE OG FAGUTVIKLING

Emnenavn (en)	Perspectives on cancer nursing and professional
Emnenavn (nn)	
Omfang	12 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Høgskolelektor Bente Paulsen Førstelektor Astrid Bjørnerheim Hynne
Forkunnskapskrav	Kunnskaper på bachelornivå og bestått eksamen i emnene Innføring i forskningsmetoder, Kreftsykepleie - medisinsk behandling – rehabilitering og palliasjon og Etikk og grunnlagstenkning - identitet, kropp og sårbarhet
Anbefalte forkunnskaper	Oppdaterte kunnskaper på bachelornivå
Emneinnhold	<ul style="list-style-type: none">• vitenskapsteori• forskningsetiske retningslinjer• pedagogikk og ledelse• kompetanse og fagutvikling• kvalitetsutvikling

- metoder for veiledning og undervisning av pasient, pårørende og kollegaer
- prioriteringer og regelverk

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske retninger
- Har inngående kunnskap om metoder benyttet i læring, undervisning og veiledning
- Har kunnskap om ledelsesformer, lederfunksjon, organisering og administrering i sykehus og kommunehelsetjeneste
- Har kunnskap om lovverk og politiske og administrative virkemidler som legger premisser for kreftomsorgen i Norge
- Kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område
- Kan anvende kunnskap innenfor et selvvalgt tema på bakgrunn av en systematisk kunnskapsoppsummering eller litteraturgjennomgang
- Har kunnskap om lovverk og retningslinjer for forskningsetikk

Ferdigheter

- Anvender kunnskap om læring, undervisning og veiledning i utøvelsen av sykepleie til pasienter og pårørende
- Underviser og veileder studenter og medarbeidere som pasienter med kreft og deres pårørende kommer i kontakt med
- Kan utarbeide en prosjektplan med utgangspunkt i praksisnære problemstillinger
- Kan søke systematisk etter relevant litteratur og kritisk vurdere denne innenfor et selvvalgt tema
- Viser evne til kritisk refleksjon og formidling av praksisnære problemstillinger
- Kan drøfte forskningsetiske spørsmål

Generell kompetanse

- Er bevisst kreftsykepleiers rolle innenfor undervisning og veiledning
- Tar medansvar for å skape et godt faglig miljø – og ser betydningen av tverrfaglig samarbeid
- Kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger
- Kan formidle omfattende selvstendig arbeid og kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og med allmennheten
- Kan bidra til nytenkning og fagutvikling i sitt fagfelt
- Er bevisst viktigheten av å handle i samsvar med sitt sykepleiefaglige, etiske og juridiske ansvar

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Det vil bli gitt introduksjonsforelesninger og lagt til rette PBL-arbeid/gruppearbeid på de ulike tema. Mellom samlingene forventes det at studentene arbeider individuelt - eventuelt i grupper med litteraturstudier og skriftlige oppgaver. Undervisningsmaterialet vil så langt som mulig bli lagt ut på læringsverktøyet It's Learning i etterkant av undervisningen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Selvvalgt pensum: på ca.500 sider knyttet til fordypningsoppgaven skal godkjennes av den enkelte veileder før innlevering av fordypningsoppgaven

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Prosjektbeskrivelse - som er et forarbeid til fordypningsoppgaven i 4.semester (oppgave 3).		
	De ulike oppgavene er beskrevet i eget arbeidshefte.		
Seminar-/samlingsdeltakelse	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Seminar om undervisningsfunksjon- en gruppeoppgave med tilbakemelding fra lærer og medstudenter (Oppgave 4).		
	De ulike oppgavene er beskrevet i eget arbeidshefte.		
Seminar-/samlingsdeltakelse	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Oppgaveseminar i forhold til fordypningsoppgaven (oppgave 5).		
	De ulike oppgavene er beskrevet i eget arbeidshefte.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Fordypningsoppgave	Individuell	Tirsdag, mai 9, 2017		A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Alle midler tillatt					
Tillatte hjelpemidler:	Etter avtale					
NY / UTSATT EKSAMEN						

LÆREMIDLER

Det kan bli aktuelt å tilføye fag- eller forskningsartikler undervegs i studiet.

Fjelland, R., Gjengedal, E. (1995): Vitenskap på egne premisser. Vitenskapsteori og etikk på egne premisser. 2.utg. Nytt opplag 2012. Oslo: adNotam Gyldendal. (også som e-bok) Kap.5 og 6 (45s)

Kirkevold, M. (1996): Vitenskap for praksis? Oslo: Ad Notam Gyldendal. ss.28-47 (20s)

Bjørk, I.T., Solhaug, M. (2008): Fagutvikling og forskning i klinisk sykepleie.

Oslo: Akribe forlag. Kap. 8: ss.175-193 (18s)

Helsinkideklarasjonen: <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3/index.html> (5s)

Sykepleiernes Samarbeid i Norden. Etiske retningslinjer for sykepleieforskning i

Norden: ss.8-10

<http://www.sykepleien.no/ikbViewer/Content/337889/SSNs%20etiske%20retnin...> (3s)

Alvsvåg, H. (2013): Innsiktsbasert profesjonell praksis bør erstatte kunnskapsbasert

praksis. I: H. Alvsvåg, Å. Berglan og O. Førland (red.):

Nødvendige omveier. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

ss.185-199 (14s)

Friberg, F. (2012): Att göra en litteraturoversikt. I: F.Friberg (red.) Dags för uppsats.

Lund: Studentlitteratur. Ss.133-143 (10s)

Busch, T. (2013): Akademisk skrijving for bachelor- og masterstudenter. Bergen:

Fagbokforlaget. (kap.1-9) (70s)

Kvangarsnes, M. (2007): Helsearbeidaraen som pedagog. I: T-J. Ekeland og K.Heggen (red.):

Meistring og myndiggjering – reform eller retorikk? Oslo: Gyldendal Akademisk forlag. Ss.184-202 (18s)

Tveiten, S. (2013): Veiledning- mer enn ord. 4.utg. Bergen: Fagbokforlaget.. ss.59-117 (58s)

Orvik, A. (2004): Organisatorisk kompetanse- i sykepleie og helsefaglig samarbeid.

Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Kap.3, 4 og 10 (95s)

Nasjonal kreftplan. (ny utgave i 2013) ca. 35s (35s)

Sum:391s

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

HVUT805P KLINISKE PRAKSISSTUDIER 2–REHABILITERING OG PALLIASJON

Emnenavn (en)	Clinical placements 2 – rehabilitation and palliative care
Emnenavn (nn)	
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Høgskolelektor Bente Paulsen Førstelektor Astrid Bjørnerheim Hynne
Forkunnskapskrav	Kunnskaper på bachelornivå, godkjent oppgave 1
Anbefalte forkunnskaper	Oppdaterte kunnskaper på bachelornivå
Emneinnhold	De kliniske praksisstudiene gir studenten mulighet til å oppøve ansvarlighet i reelle pasientsituasjoner. Studenten skal få innsikt og erfaring i praktisk yrkesutøvelse og se denne i lys av kunnskap under emneinnhold i emne HVUT8031, HVUT8032 og HVUT8033 i studieplanen. Ett hovedfokus i dette emnet er fagutøvelse i kreftsykepleie innrettet mot rehabilitering og palliasjon. Sentralt i fagutøvelsen står studentens evne til å vurdere konsekvenser av ulike behandlingsalternativer, bygge relasjoner og evne til å analysere og reflektere over egen fagutøvelse og yrkesrolle. I dette emnet skal studenten utvikle handlingskompetanse i lys av det teoretiske grunnlaget som er gitt i emne HVUT8031, HVUT8032 og HVUT8033.
Forventet læringsutbytte	Kunnskap <ul style="list-style-type: none"> • Har inngående kunnskaper om kreftsykepleie som arbeidsfelt • Anvender kunnskap om kreftsykepleiers rolle og funksjon herunder den forebyggende, behandlende, lindrende rehabiliterende og undervisende funksjon. • Anvender kunnskap om kreftsykdom, utredning, diagnostisering, behandling, palliasjon, rehabilitering og oppfølging av pasienter i ulike faser av sykdommen • Anvender kunnskap om hvordan kreftsykdommen påvirker pasienten fysisk, psykisk, sosialt og åndelig eksistensielt.

TEST DOCUMENT

Ferdigheter

- Har handlingskompetanse innenfor kreftsykepleiers ansvarsområde
- Kan gjennom sine kunnskaper og holdninger bidra til å forebygge, identifisere og analysere etiske og juridiske problemstillinger
- Kan samtale med pasienter og pårørende i kritiske og sårbare situasjoner og møter den enkelte med tilpasset kommunikasjon.
- Kan analysere og vurdere potensielle og reelle symptom, problemer hos pasient og pårørende og deltar aktivt i løsningen av pasientens problemer med utgangspunkt i aktuell fagkunnskap
- Kan informere pasient og pårørende om ulike undersøkelsesmetoder
- Kan kartlegge pasientens smerter ved hjelp smertekartleggingskjema og administrere smertestillende pr os, sc, iv, epiduralt/spinalt herunder bruk av elektromedisinsk utstyr
- Kan identifisere behov og utfordringer hos den døende pasienten og de pårørende og bidra til at pasienten får en verdig avslutning på livet
- Har erfaring i bruk av ikke medikamentelle metoder
- Vurderer pasientens behov for sykepleie i institusjon og i hjem, deltar i tilrettelegging av tverrfaglig / tverretattlig samarbeid i oppfølging av pasienter med kreft i hjemmet
- Kan informere kreftpasienten og pårørende om rettigheter de har i forhold til helse og omsorgstilbud
- Kan veilede kreftpasient og pårørende om supplerende/alternativ behandling ut fra faglig dokumentert kunnskap og ivareta avdelingens retningslinjer/ policy
- Anvender kunnskap om ledelsesformer, lederfunksjon, organisering og administrering i sykehus og kommunehelsetjeneste
- Kan delta i og legge til rette for tverrfaglig / tverretattlig samarbeid i oppfølging av pasienter med kreft i hjemmet
- Kan informere kreftpasienten og pårørende om rettigheter de har i forhold til helse og omsorgstilbud

Generell kompetanse

- Tar medansvar for å skape et miljø som er preget av åpenhet, der problemer som er knyttet til diagnosen kreft, behandling og utvikling av sykdom naturlig kan tas opp
 - Kan anvende kunnskap om egne og medarbeideres reaksjoner i møtet med alvorlig syke og ta initiativ til refleksjon og veiledning
 - Ser sammenheng mellom helse- miljø og sykdom og tar konsekvensen av dette i sin yrkesutøvelse
- Møter pasienten med et rolig og tillitsvekkende nærvær slik at pasient og pårørende opplever verdighet i situasjonen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformene i emnet veksler mellom utøvende klinisk arbeid med reelle pasienter i 5 uker under veiledning, og selvstendig litteraturstudie og obligatorisk arbeidskrav. Studenten formulerer i starten på praksisperioden en egen praksisavtale/plan for egen læring med utgangspunkt i studieplanens læringsutbytteformuleringer som skal godkjennes av kontaktsykepleier og lærer.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Studenter som ikke har hatt mulighet til å imøtekomme forventet læringsutbytte innen cytostatikahåndtering, (hatt praksis øre-nese-hals v/St.Olavs hospital) vil få dette dekket i emne HVUT805P.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Oppgave: Smertekartlegging eller ernæringskartlegging (oppgave 4) for de studenter som ikke har gjennomført disse i emne HVUT804P		
Praksis	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Kliniske studier har krav om obligatorisk tilstedeværelse. Den obligatoriske tilstedeværelsen må være oppfylt for å få godkjent praksis og eksamen.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier				Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Det skal gjennomføres en midt- og sluttvurdering i praksisperioden (egne skjema i eget arbeidshefte). Dette ivaretar intensjonen om både formativ (underveis) vurdering og summativ vurdering (sluttvurdering/eksamen). For å få karakteren bestått for praksisperioden må arbeidskravet være vurdert til godkjent.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle midler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN						

LÆREMIDLER

Pensum er integrert i de teoretiske emnene i studiet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet